

Dosarul nr. 2ra-130/22
2-20059948-01-2ra-02022022

prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni – C. Crețu
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – M. Anton, V. Cotorobai, I. Secrieru

D E C I Z I E

18 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Dumitru Mardari
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de Organizația de Creditare Nebancară „Credit 2 All” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Corneliu Pascari,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditare Nebancară „Credit 2 All” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Alexandru Tatarenco cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 21 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Organizația de Creditare Nebancară „Credit 2 All” Societate cu Răspundere Limitată și s-a menținut hotărârea din 06 august 2020 a Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni, prin care s-a respins acțiunea ca neîntemeiată,

c o n s t a t ă :

La 02 iunie 2020 Organizația de Creditare Nebancară „Credit 2 All” Societate cu Răspundere Limitată a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandru Tatarenco cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a menționat că la 24 aprilie 2018 a încheiat cu Alexandru Tatarenco contractul de împrumut nr. 405463, prin care i-a acordat pârâtului un împrumut în sumă de 1000 de lei, pe un termen de 30 zile. Deoarece pârâtul nu și-a executat obligațiile corelative asumate prin contract de restituire a împrumutului, achitării dobânzii și taxei aferente acestuia, reclamanta a solicitat încasarea de la pârât a datoriei în sumă de 3785,41 de lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 370 de lei.

Prin hotărârea din 06 august 2020 a Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea din 06 august 2020 a Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni, la 20 august 2020, în termenul prevăzut de art. 362 Cod de procedură civilă, OCN „Credits 2 All” SRL a contestat-o cu apel (f.d. 52, 53).

Prin decizia din 21 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de OCN „Credit 2 All” SRL și s-a menținut hotărârea din 06 august 2020 a Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni (f.d. 106-112).

La 19 ianuarie 2022 OCN „Credit 2 All” SRL, reprezentată de avocatul Corneliu Pascari, a declarat recurs, prin intermediul oficiului poștal, împotriva deciziei din 21 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a deciziei recurate și a hotărârii primei instanțe cu adoptarea unei decizii noi, prin care să fie admisă integral acțiunea în sensul pretențiilor formulate în cererea de chemare în judecată și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 116-118).

În motivarea recursului a indicat că concluziile instanței de apel sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei. A invocat că prin certificatul emis de BC „Victoriabank” SA, se confirmă distribuirea plății către intimatul Alexandru Tatarenco, fiind indicate detaliile plății, numele, prenumele, codul fiscal, suma, data eliberării și nr. contractului.

A reiterat că la cererea de chemare în judecată au fost anexate actele ce justifică existența datoriei și anume ordinul de plată nr. F7G4-E100 din data de 24 aprilie 2018, prin care se confirmă eliberarea sumei bănești de către BC „Victoriabank” SA anume pentru contractul nr. 405463.

La 02 februarie 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat intimatului Alexandru Tatarenco copia recursului declarat de OCN „Credit 2 All” SRL, reprezentată de avocatul Corneliu Pascari, împotriva deciziei din 21 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, explicându-i dreptul de a depune referință asupra acestuia. Însă, plicul cu corespondența a fost restituit instanței cu mențiunea „plecat” (f.d. 123).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Conform extrasului din poșta electronică cu adresa de e-mail „victoria.tintari@justice.md”, decizia motivată din 21 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost comunicată electronic către OCN „Credit 2 All” SRL la data de 07 decembrie 2021 (f.d. 114).

Astfel, completul de admisibilitate consideră în termen recursul declarat de OCN „Credit 2 All” SRL, reprezentată de avocatul Corneliu Pascari, la 19 ianuarie 2022 împotriva deciziei din 21 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 11 mai 2022 a Curții Supreme de Justiție s-a considerat admisibil recursul declarat de OCN „Credit 2 All” SRL, reprezentată de avocatul Pascari Corneliu și s-a transmis Colegiului largit pentru examinare în fond.

În conformitate cu articolul 441 din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin prisma art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în

recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În corespundere cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

La caz, Colegiul a considerat inoportună invitarea participanților sau a reprezentanților acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței efectuarea controlului judiciar al deciziei din 21 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, iar, data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.

Verificând argumentele invocate în recurs, prin prisma materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a ajuns la concluzia că recursul declarat de OCN „Credit 2 All” SRL, reprezentată de avocatul Corneliu Pascari, urmează a fi admis și casată decizia din 21 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Materialele cauzei atestă că la data de 24 aprilie 2018 între OCN „Credit 2 All” SRL, în calitate de împrumutător și Alexandru Tatarenco, în calitate de împrumutat, a fost încheiat contractul de împrumut nr.405463 (f.d.6-13).

Conform pct.2.6 din informația standard privind împrumutul pentru consumatori, parte componentă a contractului de împrumut, împrumutatul urma să restituie împrumutătorului suma totală de 1000 lei (f.d.11). Iar, în temeiul pct.2.2 din informații, durata contractului de împrumut a fost stabilită pe un termen de 30 zile.

În cererea de chemare în judecată reclamanta OCN „Credit 2 All” SRL a invocat acordarea debitorului Alexandru Tatarenco un împrumut în sumă de 1000 de lei, transferând pe contul BC „Victoriabank” SA suma împrumutului, însă, ultimul nu și-a executat obligația privind rambursarea împrumutului în condițiile stabilite în contractul de împrumut.

Prin certificatul nr. 572 din 09 octombrie 2019 BC „Victoriabank” SA a confirmat distribuirea plății către clientul Alexandru Tatarenco, în conformitate cu contractul de distribuire, încheiat cu OCN „Credits 2 All” SRL (f.d. 25).

Instanța de apel și prima instanță, fiind investite cu examinarea cauzei, au dispus respingerea acțiunii, menționând că reclamanta nu a prezentat un ordin de plată, chitanță, factură sau altă confirmare privind achitățile efectuate de OCN „Credit 2 All” către Alexandru Tatarenco în baza contractului de împrumut. Instanțele inferioare au considerat că certificatul eliberat de BC „Victoriabank” SA nr. 572 din 09 octombrie 2019, prin care banca a confirmat distribuirea plății către clientul Alexandru Tatarenco, în conformitate cu contractul de distribuire încheiat cu OCN „Credit 2 All” SRL, nu poate constitui dovadă a încheierii unui

contract de împrumut, în lipsa anexării ordinului de plată privind transferul banilor către Alexandru Tatarenco.

Instanța de apel și prima instanță au concluzionat că creditorul nu a probat faptul că sumele indicate în actul de verificare reflectă acordarea împrumutului de către OCN „Credit 2 All” SRL lui Alexandru Tatarenco în baza contractului de împrumut nr. 405463 din 24 aprilie 2018 și respectiv, nu a fost probată recepționarea de către pârât și existența datoriei.

Efectuând controlul judiciar al deciziei din 21 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel nu a elucidat toate circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei și a interpretat eronat normele de drept procedural, fapt ce impune necesitatea casării deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei spre rejudecare.

Articolul 239 din Codul de procedură civilă statuează că hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În conformitate cu art. 118 alin. (3) din Codul de procedură civilă, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În sarcina instanței de apel, potrivit art. 373 din Codul de procedură civilă, revine obligația verificării circumstanțelor și raporturilor juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe și în final să le expună în decizia sa.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că contrar prevederilor art. 373 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de apel nu a verificat, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și a raporturilor juridice stabilite.

La caz, se constată că instanța de apel și prima instanță, concluzionând faptul netemeinicieii acțiunii, au invocat că reclamanta OCN „Credit 2 All” SRL nu a prezentat un ordin de plată, chitanță, factură sau altă confirmare privind achitățile efectuate de OCN „Credit 2 All” SRL către Alexandru Tatarenco în baza contractului de împrumut nr. 405463 din 24 aprilie 2018.

Instanța de recurs consideră că instanțele ierarhic inferioare pripit au ajuns la o astfel de concluzie.

În speță, Colegiul ține să învedereze că instanțele de judecată la soluționarea speței nu analizat toate argumentele reclamantei OCN „Credit 2 All”, în special afirmația acesteia, precum că odată cu cererea de chemare în judecată, drept anexe, au fost depuse toate actele ce ar justifica existența datoriei, inclusiv ordinul de plată nr. F7G4-E100 din data de 24 aprilie 2018, privind eliberarea sumei bănești de către BC „Victoriabank” SA pe contul lui Alexandru Tatarenco, anume pentru contractul de împrumut nr. 405463 din 24 aprilie 2018, invocând că înscrisul dat a fost anexat în original la cererea de chemare în judecată.

Conform atr. 118 alin. (5) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părților și altor participanți la

proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

Deci, instanța de apel urma să verifice cele invocate de OCN „Credit 2 All”, și să se expună asupra veridicității acestora, însă instanța a omis acest fapt, menționând că nu există vreo confirmare privind achitățile efectuate de OCN „Credit 2 All” SRL către Alexandru Tatarenco. Colegiul remarcă că la materialele dosarului nu este vreun proces-verbal prin care s-a constatat lipsa sau dispariția ordinului de plată nr. F7G4-E100 din data de 24 aprilie 2018.

Argumentele reclamantei-apelante au rămas fără răspuns și în acest context, prezintă relevanță și faptul că instanțele de judecată au stabilit netemeinicia acțiunii fără a-l audia, de fapt, pe pârâtul Alexandru Tatarenco, necunoscând opinia acestuia referitor la faptul dacă într-adevăr a primit împrumutul de la OCN „Credit 2 All” conform contractului de împrumut nr. 405463 din 24 aprilie 2018.

Stabilirea certă a acestor circumstanțe era necesară să fie efectuată de către instanțele ierarhic inferioare, în condițiile în care certificatul eliberat de BC „Victoriabank” SA nr. 572 din 09 octombrie 2019 conține detaliile plății: numele/prenumele, codul fiscal, suma, data eliberării și nr. contractului. Banca prin acest certificat a confirmat distribuirea plății către clientul Alexandru Tatarenco, în conformitate cu contractul de distribuire încheiat cu OCN „Credit 2 All” SRL. Punctul 3.3 din contractul de împrumut nr. 405463 din 24 aprilie 2018 într-adevăr instituie acest mod de acordare a împrumutului și anume că împrumutul va fi eliberat împrumutatului prin transfer la contul bancar specificat de împrumutat și acceptat de împrumutător sau în contul persoanei terțe, cu care împrumutătorul are încheiat contract de colaborare nu mai târziu de următoarea zi lucrătoare din data semnării prezentului contract.

Pe cale de consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel nu a dat apreciere per ansamblu circumstanțelor cauzei și argumentelor din cererea de apel, adoptând o soluție prematură de respingere a acțiunii, în condițiile în care pârâtul nu și-a expus opinia asupra existenței datoriei.

Dat fiind faptul că instanța de apel a emis o decizie prematură, dictată de concluzii contradictorii probelor din dosar și nu a elucidat toate circumstanțele pertinente speței, iar lichidarea acestor lacune în cadrul procedurii de examinare în recurs nu este posibilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia necesității admiterii recursului declarat de OCN „Credit 2 All” SRL, reprezentată de avocatul Corneliu Pascari, casării deciziei instanței de apel cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de circumstanțele constatate și concluziile deduse de instanța de recurs și, reexaminând cauza, să emită o hotărâre legală și întemeiată cu respectarea normelor de drept material și procedural pertinente speței, precum și cercetarea multiaspectuală a suportului probator.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) și art. 445 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Organizația de Creditare Nebancară „Credit 2 All” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Corneliu Pascari.

Se casează integral decizia din 21 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditare Nebancară „Credit 2 All” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Alexandru Tatarenco cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Victor Burduh

Maria Ghervas